

Başvuru Numarası : 2019 / 40296
Toplantı Tarihi / Sayısı : 14.01.2020 / 112
Karar Numarası : 2020 / 10
Başvuran : S. I.
Adres : K. 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu/K.
Muhatap : K. 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Muhatap Adres : K. 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu/K.

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Karara konu başvuru, K. T Tipi Ceza İnfaz Kurumunda tutulan S. I.'ın yargılanma süreci ile ilgili talepleri ve mahkemenin kendisi aleyhine hukuka aykırı karar verdiği iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru, 06/11/2019 tarihinde Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu'na doğrudan yapılmıştır.

3. Başvuru, incelenmek üzere Ulusal Önleme Mekanizması birimine 27/11/2019 tarihinde sunulmuştur.

4. Başvuranın iddialarıyla ilgili olarak 6701 sayılı Kanun'un 1' inci maddesinin 2'nci fıkrası uyarınca, K. T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan yazılı görüş, bilgi ve belge istenmiştir.

5. Hükümlü S. I.'ın, Ceza Muhakemeleri Kanununun 308. maddesi kapsamında itiraz istemi niteliğinde olan dilekçeleri hakkındaki K. 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 1991/106 Esas 1002/39 Karar sayılı hükmüne ilişkin Yargıtay 6. Ceza Dairesi'nin 2010/9164 Esas 2012/14231 Karar sayılı ilamına yönelik itiraz yasa yoluna başvurulması isteminde bulunduğu anlaşılmıştır.

6. Yargıtay 6. Dairesi tarafından yapılan incelemede ileri sürülen itiraz sebeplerinin değerlendirildiği ve hükmün esasına etkili bir hususun inceleme dışı bırakılmadığı, itiraz etmeyi gerektirecek başkaca herhangi bir hukuki ve fiili neden de bulunmadığı anlaşılmakla, 5271 sayılı Yasanın 308. maddesi uyarınca itiraz yoluna gidilmediği tespit edilmiştir.

III. OLAYLAR VE OLGULAR

7. Başvuru dilekçesinde ifade edildiği şekliyle K. 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Kurumu ve K. Cumhuriyet Başsavcılığı'nın cevaplarından ulaşılan bilgi ve belgelere göre ilgili olaylar ve olgular özetle şöyledir:

8. Başvurucu 10.08.2018 tarihinde Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu'na hitaben yazmış olduğu dilekçesi ile mahkemenin kendisi aleyhine hukuka aykırı karar verdiğini iddia ederek çözüm aranması talebinde bulunmuştur.

9. Başvuru üzerine K. T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan iddialarla ilgili yazılı görüşü istenilmiş ve Kurumumuza iletilen yazılı görüş ve eklerinden; başvuranın iddialarıyla ilgili olarak Yargıtay 6. Dairesi tarafından yapılan incelemede ileri sürülen itiraz sebeplerinin değerlendirildiği ve hükmün esasına etkili bir hususun inceleme dışı bırakılmadığı, itiraz etmeyi gerektirecek başkaca herhangi bir hukuki ve fiili neden de bulunmadığı anlaşılmakla, 5271 sayılı Yasanın 308. maddesi uyarınca itiraz yoluna gidilmediği tespit edilmiştir.

IV. İLGİLİ HUKUK

10. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun 9'uncu maddesinin (i) bendinde, Kurumumuzun “özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmekle görevli olduğu düzenlenmiştir. Aynı Kanunun 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

11. 6701 sayılı Kanunun “Başvurular” başlıklı 17. maddesinde; (4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz [...] (8) 9'uncu maddenin birinci fıkrasının (i) bendi kapsamında yapılan başvurular hakkında da madde hükümleri uygulanır.”

12. 24.11.2017 tarih ve 30250 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik 48. maddesinde Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulacağı ve 49. maddesinde ise ön inceleme sonucunda başvurunun, 48. maddede yer alan şartlardan herhangi birini taşımaması hâlinde incelenemezlik kararı verileceği ile Kanuna aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesi ilgili taraftan talep edilmeden yapılan başvuru hakkında ilgili tarafa gönderme kararı verileceği düzenlenmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE

A. Başvuranın İddiaları

13. Başvurucu, yukarıda (bkz. par 1) belirtilen şikayetleriyle ilgili olarak yargının görev alanına giren konularda aleyhine karar verilerek hakkının ihlal edildiğini iddia etmektedir.

B. İhlal İddiasına Muhatap Kurumun Yanıtı

14. K. T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunu Müdürlüğünden alınan yazılı görüş ve eklerinden, Yargıtay 6. Dairesi tarafından yapılan incelemede ileri sürülen itiraz sebeplerinin değerlendirildiği ve hükmün esasına etkili bir hususun inceleme dışı bırakılmadığı, itiraz etmeyi gerektirecek başkaca herhangi bir hukuki ve fiili neden de bulunmadığı anlaşılmakla, 5271 sayılı Yasanın 308. maddesi uyarınca itiraz yoluna gidilmediği tespit edilmiştir.

V. DEĞERLENDİRME

15. Başvuranın, K. 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 1991/106 Esas 1002/39 Karar sayılı hükmüne ilişkin Yargıtay 6. Ceza Dairesi'nin 2010/9164 Esas 2012/14231 Karar sayılı ilamına yönelik itiraz yasa yoluna başvurulması isteminde bulunduğu anlaşılmıştır. Yargıtay 6. Ceza Dairesi tarafından yapılan incelemede ileri sürülen itiraz sebeplerinin değerlendirildiği ve hükmün esasına etkili bir hususun inceleme dışı bırakılmadığı, itiraz etmeyi gerektirecek başkaca herhangi bir hukuki ve fiili neden de bulunmadığı anlaşılmakla, 5271 sayılı Yasanın 308. maddesi uyarınca itiraz yoluna gidilmediği görülmüştür.

16. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun 17 nci maddesine göre “yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler [...] başvurunun konusu olamaz.” Başvurunun, 24.11.2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin (Yönetmelik) “Ön İncelemenin Yapılması” başlıklı 48’inci maddesine uyarınca başvuruların, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulması gerekmekte olup yönetmeliğin 48’inci maddesi (ç) bendi Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı da incelenecek hususlardan olmaktadır. Yönetmeliğin 49’uncu maddesi birinci fıkrasına göre “Başvurunun, 48 inci maddede yer alan şartlardan herhangi birini taşımaması hâlinde incelenemezlik kararı verilir. Başvuranın iddialarıyla ilgili olarak Yargıtay 6. Dairesi tarafından yapılan incelemede itiraz etmeyi gerektirecek başkaca herhangi bir hukuki ve fiili neden de bulunmadığı anlaşılmakla, başvuranın iddialarının 6701 sayılı TIHEK Kanunu 17’inci madde dördüncü fıkra ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin (Yönetmelik) 49’uncu madde altıncı fıkra, 48 inci madde birinci fıkra ile 48’inci madde (ç) bendinde belirtilen yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin olduğu anlaşılmıştır.

17. Somut olayda 6701 sayılı Kanununun 17’nci maddesinin yasama ve yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvuruya konu olmayacağını belirtmesi karşısında yargı makamlarına intikal etmiş iddiaların kurumumuz görev alanına girmeyeceği değerlendirildiğinden 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun 17’nci maddesinin dördüncü fıkrası doğrultusunda başvurunun incelenemez olduğu değerlendirilmiştir.

VII. KARAR

Açıklanan mevzuat ve gerekçeler çerçevesinde;

1. Başvurunun İNCELENEMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın başvurana TEBLİĞİNE,
3. Kararın KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
4. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yoluna başvurulabileceğine,

14.01.2020 tarihinde, OYBİRLİĞİYLE, karar verildi.

Süleyman ARSLAN
Başkan

Mesut KINALI
İkinci Başkan

Can ESEN
Üye

Cemil KILIÇ
Üye

Dilek ERTÜRK
Üye

Halil KALABALIK
Üye

Harun MERTOĞLU
Üye

Hıdır YILDIRIM
Üye

Mehmet ALTUNTAŞ
Üye

Mehmet Emin GENÇ
Üye

Saffet BALIN
Üye